

74.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

z dnia 9 stycznia 1950 r.

o nadaniu statutu przedsiębiorstwu państwowemu pod nazwą: „Wojskowa Centrala Handlowa“.

Na podstawie art. 3 ust. 1 dekretu z dnia 3 stycznia 1947 r. o tworzeniu przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. R. P. Nr 8, poz. 42) i w związku z § 9 zarządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 19 grudnia 1949 r., wydanego w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego oraz Ministrami: Skarbu i Handlu Wewnętrznego o utworzeniu przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą: „Wojskowa Centrala Handlowa“ (Monitor Polski Nr A-105, poz. 1218), zarządza się w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego oraz Ministrami: Skarbu i Handlu Wewnętrznego, co następuje:

§ 1. Przedsiębiorstwu państwowemu pod nazwą: „Wojskowa Centrala Handlowa — przedsiębiorstwo państwowe wyodrębnione“, utworzonemu zarządzeniem Ministra Obrony Narodowej z dnia 19 grudnia 1949 r., wydanym w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego oraz Ministrami: Skarbu i Handlu Wewnętrznego o utworzeniu przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą: „Wojskowa Centrala Handlowa“ (Monitor Polski Nr A-105, poz. 1218), nadaje się statut, stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Monitorze Polskim.

MINISTER OBRONY NARODOWEJ w/z P. Jaroszewicz
PRZEWODNICZĄCY PAŃSTWOWEJ KOMISJI
PLANOWANIA GOSPODARCZEGO w/z E. Szyr
MINISTER SKARBU K. Dąbrowski
MINISTER HANDLU WEWNĘTRZNEGO T. Dietrich

Załącznik do zarządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 9 stycznia 1950 r. (poz. 74).

STATUT

przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą:
„Wojskowa Centrala Handlowa“

Rozdział I.**Postanowienia ogólne.**

§ 1. Przedsiębiorstwo państwowe pod nazwą: „Wojskowa Centrala Handlowa — przedsiębiorstwo państwowe wyodrębnione“—zwane dalej „przedsiębiorstwem“, utworzone zarządzeniem Ministra Obrony Narodowej z dnia 19 grudnia 1949 r., wydanym w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego

oraz Ministrami: Skarbu i Handlu Wewnętrznego (Monitor Polski Nr A-105, poz. 1218) działa na podstawie dekretu z dnia 3 stycznia 1947 r. o tworzeniu przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. R. P. Nr 8, poz. 42) oraz niniejszego Statutu.

§ 2. Przedsiębiorstwo posiada osobowość prawną i prowadzone jest w ramach narodowych planów gospodarczych według zasad rozrachunku gospodarczego, na podstawie planu finansowo-gospodarczego.

§ 3. 1. Przedsiębiorstwo ma siedzibę w m. st. Warszawie.

2. Działalność przedsiębiorstwa obejmuje teren całego Państwa Polskiego.

§ 4. Przedmiotem działalności przedsiębiorstwa jest prowadzenie zamkniętej sieci sklepów i żołnierskich kantyn handlu detalicznego oraz zakładów usługowych, celem zaspokojenia potrzeb konsumentów wojskowych.

§ 5. Konsumentami wojskowymi w rozumieniu niniejszego Statutu są:

a) żołnierze zawodowi i tytularni oraz ich rodziny,
b) żołnierze nieawodowi w służbie czynnej, junacy powszechnej organizacji „Służba Polsce“, pracownicy cywili w administracji wojskowej i w powszechnej organizacji „Służba Polsce“ oraz pracownicy przedsiębiorstw państwowych, podległych Ministrowi Obrony Narodowej.

Rozdział II.**Władze przedsiębiorstwa.**

§ 6. Przedsiębiorstwo podlega Ministrowi Obrony Narodowej, który sprawuje nad nim nadzór i kontrolę.

§ 7. Organem zarządzającym przedsiębiorstwa jest Dyrekcja, powoływana i zwalniana przez Ministra Obrony Narodowej, składająca się z Dyrektora Naczelnego, reprezentującego Dyrekcję samodzielnie oraz podległych Dyrektorowi Naczelnemu trzech Dyrektorów.

§ 8. 1. Do ważności zobowiązań, zaciągniętych przez przedsiębiorstwo, wymagane jest współdziałanie:

a) dwóch członków Dyrekcji łącznie, albo
b) jednego członka Dyrekcji łącznie z pełnomocnikiem handlowym w granicach jego pełnomocnictwa, albo
c) dwóch pełnomocników handlowych łącznie w granicach ich pełnomocnictw.

2. Przepisy powyższe nie uchybiają możliwości udzielania pełnomocnictw samodzielnych lub łącznych do dokonywania poszczególnych czynności prawnych lub czynności określonego rodzaju.

3. Postanowienia ust. 1 i 2 nie dotyczą weksli, czeków, dokumentów, stwierdzających zaciągnięcie lub udzielenie kredytu pieniężnego oraz udzielania pełnomocnictw do tych czynności. Powinny one być podpisywane przez dwie osoby, wskazane w ust. 1, przy czym jedną z nich musi być osoba, określona w § 9.

§ 9. Minister Obrony Narodowej powierzy jednemu z członków Dyrekcji lub jednemu z pełnomocników handlowych kierownictwo finansowe, ustanawiając w razie potrzeby również innych pełnomocników bądź do czasowego zastępowania kierownika finansowego, bądź do wykonywania określonych czynności wchodzących w zakres kierownictwa finansowego.

§ 10. 1. Niezależnie od odpowiedzialności Dyrektora Naczelnego — kierownik finansowy odpowiedzialny jest za przestrzeganie przepisów normujących gospodarkę finansową przedsiębiorstwa, a w szczególności za stan księgowości, sporządzenie planu finansowego oraz za właściwe i terminowe sporządzanie bilansów i innych sprawozdań finansowych.

2. Jeżeli kierownik finansowy uzna, że czynność przedsiębiorstwa jest niezgodna z przepisami normującymi gospodarkę finansową, przedstawia swą opinię na piśmie do wiadomości Dyrekcji, a w przypadku nieuwzględnienia tej opinii — Ministrowi Obrony Narodowej.

3. W razie zamierzonego dokonania czynności, nie wyłączając przewidzianych w § 8 ust. 3, które kierownik finansowy uznał za niezgodne z przepisami normującymi gospodarkę finansową, powinien on zastosować się do otrzymanego na piśmie polecenia Dyrektora Naczelnego lecz jednocześnie przesłać swoją opinię Ministrowi Obrony Narodowej oraz bankowi finansującemu.

4. Regulamin ustali, kiedy Dyrekcja winna zasięgnąć opinii kierownika finansowego co do zamierzonych czynności, sposób postępowania przy zastępowaniu przedsiębiorstwa przez inne osoby poza Dyrektorem Naczelnym oraz sposób postępowania w przypadkach, gdy kierownika finansowego zastępuje inna osoba spośród osób wymienionych w § 9.

§ 11. Do Dyrekcji przedsiębiorstwa należy prowadzenie wszystkich spraw przedsiębiorstwa.

Dyrekcja przedsiębiorstwa pełni swe czynności zgodnie z obowiązującymi przepisami, niniejszym Statutem i regulaminem oraz jest odpowiedzialna za prowadzenie przedsiębiorstwa.

§ 12. Zatwierdzenia Ministra Obrony Narodowej wymagają sprawy dotyczące:

a) regulaminów w zakresie struktury przedsiębiorstwa, podziału czynności i sposobu ich wykonywania,

b) otwierania, dzielenia lub łączenia poszczególnych oddziałów przedsiębiorstwa oraz ich związania,

c) ustanawiania pełnomocników handlowych, podlegających wpisaniu do rejestru handlowego,

d) warunków i zakresu działania projektowanych układów zbiorowych w stosunku do pracowników przedsiębiorstwa,

e) etatów pracowniczych Dyrekcji i Oddziałów Okręgowych.

§ 13. Przy przedsiębiorstwie powołana będzie Rada Nadzoru Społecznego, której zakres działania, sposób powoływania i odwoływania jej członków, organizację i sposób wykonywania czynności określi rozporządzenie Rady Ministrów.

Rozdział III.

Majątek i rachunkowość przedsiębiorstwa.

§ 14. Rokiem operacyjnym przedsiębiorstwa jest rok kalendarzowy.

§ 15. 1. Przedsiębiorstwo ma zarząd i użytkowanie majątku nieruchomego, oddanego mu protokółarnie w imieniu Skarbu Państwa.

2. W ramach planu gospodarczego i finansowego przedsiębiorstwo może nabywać majątek nieruchomy na własność Skarbu Państwa, zatrzymując go w swym użytkowaniu.

3. Majątek ruchomy przeznaczony dla przedsiębiorstwa wyodrębnia się protokółarnie z ogólnego majątku Skarbu Państwa i przekazuje się przedsiębiorstwu na własność.

4. Przedsiębiorstwo może we własnym imieniu nabywać i zbywać majątek ruchomy tudzież zaciągać zobowiązania.

5. Majątek nieruchomy Skarbu Państwa, znajdujący się w zarządzie i użytkowaniu przedsiębiorstwa, wykazuje się w aktywach przedsiębiorstwa tak, jak gdyby stanowił jego własność.

6. Za zobowiązania zaciągnięte przez przedsiębiorstwo, niezależnie od odpowiedzialności przedsiębiorstwa jego majątkiem, jest odpowiedzialny Skarb Państwa do wysokości majątku nieruchomego stanowiącego własność Skarbu Państwa, użytkowanego i zarządzanego przez przedsiębiorstwo.

§ 16. 1. Przedsiębiorstwo przedstawia do zatwierdzenia Ministrowi Obrony Narodowej: bilans, sprawozdanie z działalności, wnioski o podziale nadwyżek lub pokrycie niedoborów oraz plany finansowo-gospodarcze i inwestycyjne.

2. Zasady prowadzenia księgowości, terminy sporządzania bilansów, planów finansowo-gospodarczych i inwestycyjnych oraz tryb ich zatwierdzania, jak również sposób podziału nadwyżek lub pokrycia niedoborów, zasady tworzenia funduszy specjalnych oraz sposób ich użycia i deponowania ustalają odrębne przepisy, rozporządzenia i zarządzenia właściwych władz.

§ 17. Kontrola przedsiębiorstwa przeprowadzana będzie przez Ministra Obrony Narodowej jako władzę nadzorczą. Kontrola ta dotyczyć będzie w szczególności:

a) zgodności działania przedsiębiorstwa z planem finansowo-gospodarczym,

b) przestrzegania obowiązujących przepisów rachunkowych,

c) przestrzegania wytycznych i poleceń władz nadzorczych.

Rozdział IV.

Likwidacja i przekształcenie przedsiębiorstwa.

§ 18. Likwidacja lub przekształcenie przedsiębiorstwa następuje na podstawie zarządzenia Ministra Obrony Narodowej, wydanego w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego oraz Ministrami: Skarbu i Handlu Wewnętrzno.